

נעשה הכרה עם כמה מילים, ונקפוץ למים בשיחה פשוטה. אחרי קריאת הקטע שלהלן, נוכל לסכם את תגליות היום.

מילים חדשות

לא	לֹא	כן	אַינא / אַינאָ
הזה, הזאת, האלה	הַל-	זה	האַדא
(לפני שם עצם)		זאת	האַי / הַאדי
מי?	מיין	איפה?	וין
מה?	שו / שו	כאן	הון
לא (לפני שם עצם,	מש / מש	אני	אַנא
שם תואר (וכו'))		אתה	אַנט / אַנט ^(?)
גר	סאַפן	את	אַנטי
גרה	סאַפנֶה	ה- (היא הידיעה)	אל- / אַל-
גם, גם כן	פֿמאַן	מנהל	מְדיר
מלת פנייה שמקדימים	יָא	ב- / בתוך ... (מקום)	פֿי
לשמו של אדם שאליו פונים		כן	נַעם

שיחה

(פהים רואה את גיורגי עומד לפני ביתו יחד עם בתו)

- מיין האַדא?
- מי זה?
- האַדא גורג, אל-מְדיר.
- זהו גיורג, המנהל.
- ומיין האַי?
- ומי זאת?
- האַי מרים בנתו.
- זאת מרים, בתו.
- האַי בנת אל-מְדיר? — אַא.
- זאת בת המנהל? — כן.
- שו האַדא?
- מה זה?
- האַדא בִּית.
- זה בית.
- בִּית מיין?
- הבית של מי <בית מי>?

1. מדוע לא אל-דרסי? על כך נשמע בשיעור הבא.

- בית גֹּרֵג, בֵּית אֶל-מְדִיר.
- מִיֵּן סֵאָפֶן פִּי הֶל-בֵּית?
- גִּירֵג גֵּר כֵּאן, בֵּבִיתוֹ.
- מִי עוֹד <גַּם כֵּן> גֵּר בֵּבִיתוֹ?
- מֵרִים גַּם כֵּן גֵּרָה כֵּאן.
- אַנְתְּ סֵאָפֶן הוֹן?
- הָאָדָא בֵּיתִי

(למחרת גִּירֵגִי עוֹמֵד לְבִדּוֹ לִפְנֵי הַבַּיִת)

- יֵא גֹּרֵג, מֵרִים פִּי בֵּיתְכֶּ?
- לֹא, מֵרִים אֶסָא^(א) // הֶלְקִית^(ב) מֵשׁ הוֹן.
- הֶל-בֵּיתְכֶּבִּיר?!
- אֵא, כֶּבִּיר וְחֵלוֹ.
- יֵא גֹּרֵג, הָאָדָא בֵּיתְכֶּ?
- נַעַם, הָאָדָא בֵּיתִי.
- בֵּיתְכֶּ חֵלוֹ וְכֶבִּיר כִּמָּאן;
- הָאָדָא בֵּיתְגִדִּיד?
- אֵינָא, וְאֵנְתְּ וַיֵּן בֵּיתְכֶּ?
- אֵנָא? בֵּיתִי פִּי חִיפָא.
- הֵי גִירֵגִי, מֵרִים בֵּבִיתְךָ?
- לֹא, מֵרִים עֲכָשִׁיו
- לֹא כֵּאן.
- הַבַּיִת הַזֶּה גְּדוֹל!
- כֵּן, גְּדוֹל וַיִּפָּה.
- גִּירֵגִי, זֶה הַבַּיִת שֶׁלְךָ?
- כֵּן, זֶה הַבַּיִת שֶׁלִּי.
- הַבַּיִת שֶׁלְךָ יִפָּה וְגַם גְּדוֹל <וְגְדוֹל גַּם>;
- זֶה בֵּית חֲדָשׁ?
- כֵּן, וְאֵתָהּ, אֵיפֹה הַבַּיִת שֶׁלְךָ?
- אֵנִי? הַבַּיִת שֶׁלִּי בַּחִיפָּה.

2. אֶסָא בְּגִיל; הֶלְקִית (הֶל...אֵית) בִּירוּשָׁלַיִם. בְּשִׁיעוֹר 6 נִלְמַד מִלָּה מְקוּבֶלֶת בְּכָל הָאֲזוּרִים.
 3. אֶל-בֵּית + כֶּבִּיר = אֶל-בֵּיתְכֶּבִּיר (אֶל-בֵּי-תְב-בִּיר). עַל פִּי נִהְגִּי הַחֲגִיגָה הָעֵרֶבֶת, נוֹסֶפֶת כֵּאן תְּנוּעַת עוֹר בֵּין הַתִּי הַמְּסִימָת אֶת הַמִּלָּה בֵּית לְבִין הַכִּי הַפּוֹתַחַת אֶת הַמִּלָּה כֶּבִּיר. מִתִּי קוֹרָה הַדְּבָר? זֹאת נִגְלָה בְּקֶרֶב.

- אַנט סאָפּן פּי חיפּא?
- אַינא, אַנא סאָפּן פּי חיפּא.
- חיפּא מדינה בפּירה
- וחלּוה בפּאן.
- טײַב, פּיפּײַ.
- אתה גר בחיפה?
- כן, אני גר בחיפה.
- חיפה היא עיר גדולה
- וגם יפה < יפה גם-כן >.
- טוב, מספיק.

הסברים

1. כינויי הקניין

	י	מקביל לעברית	י
אַנא	י	" "	פ
אַנט / אַנטײַ	פ	" "	פ
אַנטי	פ	" "	ו
הו / הײַ	ו	" "	—
הי / הײַ	ה	" "	הא

השוו את הצורות בִּיתִי, בִּיתְכֶם, בִּיתוֹ, בֵּית-הָא... למקבילותיהן בעברית, ומצאו את ההבדלים. תשובה בסוף השיעור.

2. השלילה

הבחן בין לֹא בודדת, כתשובה לשאלה, (גֹּזַרְג סאָפּן הוּן? — לֹא!) לבין מלת השלילה מֶשׁ/מֵשׁ, השוללת מילים שונות הבאות אחריה (בדומה למלה not באנגלית, ולמלה "אין" בצורות "איני, אינך, אינו" וכו'): .

- אַנט סאָפּן הוּן?
- לא, אַנא מֶש סאָפּן הוּן.
- אתה גר כאן?
- לא, אני לא (=איני) גר כאן.

- בית אל-מדיר חלו? — לא, בית אל-מדיר מש חלו.
 — בית המנהל יפה? — לא, בית המנהל לא (=אינו) יפה.

3. מבטא

כאמור בהקדמה, יש להקפיד על המבטא, למן השיעור הראשון. הפעם, שימו לב לנקודות הבאות:

- הברה ארוכה מסומנת בשתי אותיות עבות: **סאָפּן** — אמרו **סאָפּן** ולא **ספּן**!
- הבחינו היטב בין א ל-א: **אַא / אַינאַ**; **טפּב / סאָפּן**. (עי עמי כ).
- הקפידו על הכפלת האות המסומנת בשפּה (""): **אַאַ** — הסי מוכפלת, כלומר, חזקה יותר או ארוכה יותר. האזינו להקלטה.

4. זכר ונקבה

- כביר + ה = כבִּירָה (גדולה)
 חלו + ה = חלֹה (יפה)
 סאָפּן + ה = סאָפּנָה (נָרה), תנועת הסגול של ה-ב נעלמת.
 הסברים נוספים — בהמשך.

עכשיו תוכלו לקרוא שוב את השיעור או לשמוע את ההקלטה, לפני שאתם עוברים לתרגילים.

תרגילים

א. תרגמו לעברית:

1. האַדא בִּית־גִּדִּיד וְהאַדא כּמאַן בִּית־גִּדִּיד.
  2. מִין סאָפּן פִּי בִּיתֶכּ?
  3. אַנְתּ כּמאַן סאָפּן הוּן?
  4. האַדא מִשְׁכּבִּיר.
  5. מִין כּמאַן סאָפּן הוּן?
- ב. השלימו (החליפו את המילים העבריות במילים הערביות המתאימות):
6. אַנְתּ סאָפּן פִּי חִיפּאַ? אַנאַ (גם-כן) סאָפּן פִּי חִיפּאַ.

7. גֹּרֵג פִּי בֵּיתְכֶּם? — (לא), גֹּרֵג (איננו) פִּי בֵּיתִי.
 8. הַאֲדָא (חדש)? — (לא), הַאֲדָא מְשֶׁ (חדש).
 9. בְּנִתּוֹ (נָרָה) פִּי בֵּיתִי גִדִּיד וּבְנִתְכֶּם (גם-כן) סְאֲכָנָה (בבית חדש).

ג. תרגמו לערבית:

10. אני גר בבית המנהל.
 11. אֵת לֹא <אֵינְךָ> גֵרָה כֹּאן.
 12. הבית לא יפה.
 13. מי זאת?
 14. זאת לא בְּתֶךָ?
 15. לא, זאת לא בתי.
 16. מרים, איפה בְּתֶךָ?
 17. המנהל איננו בביתך.
 18. זאת עיר יפה.
 19. בתו לא יפה.
 20. זה לא חדש!

כדי לוודא שלא טעיתם, עיינו בפתרון התרגילים, עמ' 105.
 אל תסתפקו בתרגום בכתב! קראו את תרגומכם בקול רם (אחרי תיקון, כמובן!).

תשובה לשאלה שבהסברים-1:

בוודאי גיליתם בעצמכם את ההבדלים בין בֵּיתְכֶּם לבין בֵּיתְךָ, בין בֵּית-הָא לבין בֵּיתָהּ. אבל גם הצורות בֵּיתִי, בֵּיתוֹ שונות ממקבילותיהן בעברית בדבר אחד: ההטעמה בהתחלה! (בֵּי-).

— הערה חשובה בסוף השיעור הראשון:

האם אתם מקפידים לבטא את התנועה — כצליל עמום (נוטה ל־), ולא — במילים כמו אֲנִי, מֶשׁ...? עיינו במבוא עמ' כ, וזכרו זאת לכל אורך הלימוד.